

Nâng cao kiến thức, thái độ, thực hành của người dân về phòng chống sốt xuất huyết tại xã Bình Thành, huyện Thanh Bình, tỉnh Đồng Tháp, 2006 - 2008

LeãThò Thanh Hòong(*), Nguyẽn Công Còu(**),
Nòan Van Phã(***), Trãn Van Hai(****)

Sốt xuất huyết (SXH) là một bệnh truyền nhiễm cấp tính rất nguy hiểm. Bệnh đang có xu hướng gia tăng tại miền Nam, Việt Nam, đặc biệt là ở các tỉnh đồng bằng Sông Cửu Long trong một vài năm trở lại đây, với những diễn biến hết sức phức tạp. Việc xây dựng được một mô hình nghiên cứu can thiệp phù hợp với thực tế địa phương nhằm nâng cao kiến thức, thái độ, thực hành của người dân về phòng chống sốt xuất huyết, cũng như khống chế quần thể véc tơ truyền bệnh tại địa phương là điều hết sức cần thiết. Nghiên cứu này được thực hiện tại xã Bình Thành, huyện Thanh Bình, tỉnh Đồng Tháp trong giai đoạn 2006 - 2008. Đây là một trong những địa phương có số ca mắc SXH cao nhất ở Việt Nam trong năm 2005 và 2006. Nghiên cứu được chia thành 3 giai đoạn: (1) điều tra cơ bản về kiến thức, thái độ, thực hành của người dân về phòng chống sốt xuất huyết và điều tra quần thể véc tơ truyền bệnh sốt xuất huyết tại xã Bình Thành và xã chứng (Tân Thạnh); (2) thực hiện các hoạt động can thiệp tại địa bàn; và (3) tiến hành đánh giá kiến thức, thái độ, thực hành của người dân về phòng chống SXH và quần thể véc tơ truyền bệnh SXH tại xã can thiệp và xã chứng sau can thiệp.

Kết quả cho thấy tỉ lệ người dân tại xã Bình Thành có kiến thức và thực hành đúng về SXH cao hơn hẳn so với trước can thiệp (kiến thức đúng tăng từ 50% - 90%, $p < 0,05$; thực hành đúng tăng từ 26,0% lên 53,3%, $p < 0,05$), riêng thái độ của người dân tại xã về phòng chống SXH không có sự thay đổi rõ rệt so với trước khi can thiệp (57% trước can thiệp và 58% sau can thiệp). Tại thời điểm sau can thiệp, so với xã chứng Tân Thạnh, kiến thức, thái độ và thực hành của người dân về phòng chống SXH tại xã Bình Thành cao hơn hẳn một cách có ý nghĩa thống kê.

Từ khoá : Sốt xuất huyết, nghiên cứu can thiệp, kiến thức, thái độ, thực hành, phòng chống sốt xuất huyết..

Promotion of community's knowledge, attitudes and practices on dengue fever and dengue hemoharrgic fever prevention and control at Binh Thanh commune, Thanh Binh district, Dong Thap province, 2006 - 2008

Le Thi Thanh Huong (*), Nguyen Cong Cuu (**),
Doan Van Phi (***), Tran Van Hai (****)

Dengue fever (DF), especially dengue hemorrhage fever (DHF) is a very dangerous acute communicable disease, and is on an increase in the South of Viet Nam in the past few years, mainly in the Mekong Delta region, with very complicated developments. This shows the necessity for development of an appropriate intervention model which is suitable to the real conditions of the region in order to increase knowledge, attitudes and practices (KAP) of the community about dengue and dengue hemorrhage fever as well as control of mosquito vector infestation. This study was conducted in Binh Thanh commune, Thanh Binh district, Dong Thap province. This is one of provinces with the highest number of DHF cases in the country during 2005 and 2006. The study was divided into 3 phases: (1) baseline survey on KAP of the local community on DF and DHF prevention at the intervention commune (Binh Thanh) and the control commune (Tan Thanh); (2) conducting intervention activities; and (3) assessing the changes in KAP of the community on DF and DHF prevention and the intervention and the control communes.

The results show that the proportion of the local community in Binh Thanh commune with good knowledge and practices on DF and DHF prevention was much higher compared to that of the time prior to the intervention (good knowledge increased from 50 to 90% with p value < 0.05 ; good practices increased from 26.0 to 53.3% with p value < 0.05). However, good attitudes on DF and DHF of local people still remained the same after the intervention. Compared to the control commune at the time of completion of the intervention, KAP of people in Binh Thanh commune were statistically higher than those of people in Tan Thanh commune.

Key words : Dengue fever (DF), dengue hemorrhage fever (DHF) knowledge, attitudes, practices, prevention of dengue fever and dengue hemorrhage fever.

Các tác giả:

- (*) Ths. Lê Thị Thanh Hương, Phó trưởng Bộ môn Sức khỏe môi trường, Trường Đại học Y tế công cộng.
Địa chỉ: 138 Giảng Võ, Hà Nội. Email: lth@hsph.edu.vn
- (**) Ths. BS. Nguyễn Công Cửu, Phó Hiệu trưởng Trường Trung cấp Y tế Đồng Tháp.
Địa chỉ: 312 Nguyễn Thái Học, Phường 4, TP Cao Lãnh, Email: nguyencongcuu@gmail.com
- (***), (****) Sở Y tế Đồng Tháp:
- BS. Đoàn Văn Phỉ, Phó Giám đốc Sở Y tế Đồng Tháp. Địa chỉ: 05 Võ Trường Toản, Phường 1, TP Cao Lãnh, Email: syt@dongthap.gov.vn
 - Ths. Trần Văn Hai, Phó trưởng phòng Kế hoạch tổng hợp, Sở Y tế Đồng Tháp.
Địa chỉ: 05 Võ Trường Toản, Phường 1, TP Cao Lãnh, Email: haisytdt@yahoo.com

1. Đặt vấn đề

Huyện Thanh Bình, tỉnh Đồng Tháp là một huyện đồng bằng nằm giữa hai nhánh sông Mê Kông, sông Tiền và sông Hậu, nơi có nhiệt độ trung bình năm khá cao (trên 25°C), khí hậu nhiệt đới, quanh năm có 2 mùa (mùa mưa và mùa khô). Nghề nghiệp chủ yếu của người dân là làm ruộng, mặt

bằng dân trí còn thấp, hạ tầng cơ sở còn nhiều hạn chế, phong tục tập quán còn nhiều lạc hậu như sử dụng nước bề mặt, sử dụng nhiều dụng cụ chứa nước, vứt rác bừa bãi... Từ năm 2000 đến nay, do nhận thức được sốt dengue/ sốt xuất huyết dengue (SD/SXHD) là vấn đề sức khỏe nghiêm trọng, gây hoang mang trong cộng đồng nhân dân, ngành y tế